

Bijlage 16: Toets Nieuwe Opleiding (TNO) op maat van de Eigen Regie

Inleiding

De Eigen Regie 2.0, die in de nota beschreven is, is van toepassing op de meerderheid van de opleidingen, nl. de reeds door de NVAO geaccrediteerde opleidingen. Voor een aantal specifieke gevallen wordt in het nieuwe decreet op de kwaliteitszorg in het hoger onderwijs een procedure voorzien, die **niet in de Eigen Regie** loopt, maar **op Maat van de Eigen Regie**. Dat is o.a. het geval voor de Toets Nieuwe Opleiding.

Een **nieuwe opleiding** is een opleiding die niet in het Hoger Onderwijsregister voorkomt of die, ingericht door de aanvragende instelling, niet in het Hoger Onderwijsregister voorkomt.

Deze bijlage geeft meer duiding bij het concrete verloop van deze procedure;

1. Toets Nieuwe Opleiding: nieuwe procedure; beoordelingskader NVAO op maat van de Eigen Regie

Het nieuwe decreet m.b.t. de kwaliteitszorg in het hoger onderwijs is van kracht sinds 2019.

De centrale rol van de **Eigen Regie** wordt doorgetrokken naar de nog niet eerder geaccrediteerde opleidingen, zoals nieuwe opleidingen. De belangrijkste **wijziging** in de bovenvermelde procedure, ligt bij het **beoordelingskader TNO**. De opleidingsverantwoordelijken schrijven niet langer een dossier op basis van 3 generieke kwaliteitskenmerken, maar tonen **op maat van de Eigen Regie** aan dat aan de hieronder vermelde 3 vragen beantwoord wordt. Concreet voor de UGent betekent dit dat de initiatiefnemers voor de nieuwe opleiding een **opleidingsmonitor invullen**. Deze vormt het **uitgangspunt voor een beoordeling** door een door de NVAO samengestelde commissie.

Procedure

Het inrichten van een nieuwe opleiding vanaf september van academiejaar X vergt een start van de voorbereidingen door de initiatiefnemers in het voorjaar van academiejaar X - 2. Het gedetailleerde proces (met een interne en externe fase) staat beschreven in het 'vademeccum studieprogramma's': <https://www.ugent.be/intranet/nl/op-het-werk/onderzoek-onderwijs/onderwijs/intern/vademeccum/deadlines/initiatieven/nieuweopl.htm>

- **Intern (1^e fase)** dient het voorstel voor een nieuwe opleiding langs de **Faculteitsraad** en de **Raad van Bestuur** te gaan. Het aanvraagdossier macrodoelmatigheid wordt in de eindfase nog eens aan de RvB voorgelegd.
 - **Extern** dient een dossier opgesteld te worden voor:
 - o de **macrodoelmatigheidstoets**, die beoordeeld wordt door de **Commissie Hoger onderwijs**. Hierbij worden de volgende thema's behandeld:
 - de maatschappelijke relevantie van de opleiding
 - het verwachte aantal studenten en de impact op bestaande opleidingen
 - de verwachte vraag naar afgestudeerden en de impact op bestaande opleidingen
 - de leerresultaten en naam van de nieuwe opleiding
 - een inschatting van de mate van verwevenheid en verwantschap t.a.v. het bestaande aanbod
 - het VLIR-advies over deze nieuwe opleiding wordt bijgevoegd
- DOWA ondersteunt de opleiding bij de opmaak van dit dossier.

- **TNO:**
 - De opleidingsverantwoordelijken vullen, begeleid door DOWA, alle hoofdstukken van de online **opleidingsmonitor** in. Het spreekt voor zich dat het hierbij in de eerste plaats over de visie, plannen en concrete uitwerking van de opleiding gaat (Plan en Do). Doelstellingen en indicatoren die betrekking hebben op de realisatie en resultaten van de opleiding kunnen logischerwijze nog niet gecheckt worden.
 - De facultaire onderwijsdirecteur geeft aan DOWA door dat de opleidingsmonitor klaar is
 - De monitor wordt **voorgelegd aan het OKB**. Het OKB neemt akte van de monitor en checkt de ontvankelijkheid. Er wordt hierbij nagegaan of aan vormelijke voorwaarden is voldaan (is de monitor volledig), maar ook of de NVAO-commissie inhoudelijk aan de slag kan met de monitor (gaat het om een samenhangend geheel, is er inhoudelijk voldoende informatie over de nieuwe opleiding), zonder een waardeoordeel te vellen. Indien het OKB overtuigd is van de ontvankelijkheid, geeft het de **opleiding groen licht voor het indienen van de aanvraag TNO bij de NVAO**
 - Na een positief oordeel over de macrodoelmatigheid en groen licht van het OKB dient DOWA het informatiedossier over de opleiding (onder de vorm van de monitor en verplichte bijlagen) + een door het instellingsbestuur ondertekende aanvraagbrief bij de NVAO in. De verplichte bijlagen komt neer op de kerninformatie die opgevraagd is in de monitor, aangevuld met het dossier macrodoelmatigheid.
 - De NVAO stelt voor de TNO een **commissie van deskundigen** samen, die het dossier (dat uit de opleidingsmonitor, een online leeswijzer en bijlagen bestaat) doorneemt. De leeswijzer voor de commissie zorgt ervoor dat een aantal doelstellingen in de kijker kunnen gezet worden (die relevant zijn in functie van een nieuwe opleiding) en dat er relevante linken kunnen opgenomen worden. Zo kan tevens een zekere sturing gegeven worden in het dossier. De commissie van deskundigen komt ook op locatiebezoek en voert gesprekken met alle betrokkenen. Deze commissie beoordeelt de kwaliteit van de opleiding op basis van de volgende 3 vragen:
 - Wat beoogt de opleiding?
 - Hoe wil de opleiding dat realiseren?
 - Hoe zal worden vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is?
 - De commissie schrijft een **beoordelingsrapport** met positief of negatief besluit. Bij een positief besluit kan de kwaliteit van de opleiding o.b.v. de 3 vragen aangetoond worden en is de aanwezigheid van de 8 kwaliteitskenmerken van de NVAO geborgd.
 - Het **NVAO-bestuur** neemt een **toetsingsbesluit** op basis van het rapport van de commissie.
 - Omdat 2 weken na de ontvangst van een positief besluit over de macrodoelmatigheid het dossier TNO bij de NVAO al ingediend moet zijn, verloopt het werk aan het macrodoelmatigheidsdossier en het invullen van de monitor gelijktijdig. DOWA begeleidt de opleidingsverantwoordelijken in dit proces.
 - Na een positief besluit van de NVAO neemt de **Vlaamse regering** een **erkenningsbesluit**.
- **Intern (2^e fase):** opleidingsprogramma, toelatingsvoorwaarden en eventueel samenwerkingsovereenkomst (indien interuniversitair) worden aan de Commissie Programma's en nadien aan het Bestuurscollege van de UGent voorgelegd

2. Volgende stap na de erkenning van de nieuwe opleiding: accreditatie op Maat van de Eigen Regie

Een nieuwe opleiding krijgt een erkenning als nieuwe opleiding, die loopt tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het einde van het academiejaar waarin voor de eerste maal de voor de opleiding bepaalde studieomvang geheel doorlopen werd.

Vóór het verlopen van deze termijn wordt een **accreditatie** gepland, waarin nagegaan wordt of de plannen voor de nieuwe opleiding ook gerealiseerd zijn. De **eerste accreditatie van een nieuwe opleiding** verloopt niet in de eigen regie, maar eveneens **op Maat van de Eigen Regie**. De procedure is dezelfde als voor de TNO. De monitor (+ online leeswijzer en bijlagen), nu ook aangevuld met realisaties (checks en acts), vormt de basis voor het zelfevaluatie rapport. DOWA ondersteunt de opleiding tijdens dit proces en dient de accreditatieaanvraag, samen met het zelfevaluatie rapport, bij de NVAO in. Een commissie van deskundigen leest het rapport, voert een locatiebezoek en schrijft op basis hiervan een beoordelingsrapport, dat het NVAO-bestuur adviseert over het te nemen accreditatiebesluit. Dit borgingsbesluit vormt een onderdeel van de publieke informatie op de website van de UGent.

Pas na deze fase en een positief accreditatiebesluit valt de opleiding volledig onder de Eigen Regie 2.0. Dan wordt ze opgenomen in de kalender voor de continue monitoring.